

Pyhärannan kunnanvaltuustolle

PYHÄRANNAN KUNNAN TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2016

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 110 §:n mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Pyhärannan kunnan tarkastuslautakuntaan kuuluvat puheenjohtaja Iivo Junkola, varapuheenjohtaja Vesa Muurinen ja jäsen Sari Aaltonen.

1. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA JA KOKOUKSET

Tarkastuslautakunta on pitänyt viisi tilivuoteen 2016 kohdistunutta kokousta ja kuullut niiden yhteydessä eri tehtäväalueiden johtavia viranhaltijoita, joilta on saatu selvityksiä kunnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Tarkastuslautakunta on perehtynyt tilikauden aikana kunnassa laadittuihin toiminnan ja talouden raportteihin ja tilinpäätökseen vuodelta 2016.

Tarkastuslautakunnan jäsenille on toimitettu kunnan eri toimielinten pöytäkirjat luettavaksi tilikauden aikana erikseen päätetyn työnjaon mukaisesti.

2. KUNTALAIN MUKAINEN SUUNNITTELUJÄRJESTELMÄ

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt kunnan eri tulosalueille toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Kuntalain mukaan tilinpäätökseen sisältyvässä toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

3. TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

3.1. TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Yleishallinto

Tavoitteena oli kunnan markkinoinnin ja näkyvyyden lisääminen ja kunnassa on käynnistetty systemaattinen työ viestinnän ja markkinoinnin kehittämiseksi.

Terveyspalvelut

Tavoitteena ollut sote-yhteistyön selvittäminen valtakunnallisten linjausten mukaisesti jatkuu edelleen.

Perusturvan hallinto

Tavoitteena ollut työmarkkinatuen kuntaosuuden vähentyminen on toteutunut. Sähköisen asioinnin kehittäminen ei ole toteutunut suunnitellusti.

Lapsiperheiden palvelut

Tavoitteena olleet lastensuojelun sosiaalityön, koulujen, terveydenhuollon ja päivähoidon välisen yhteistyön kehittäminen ja uusien työkäytäntöjen kehittäminen, tukiperheiden ja tukihenkilöiden kartoittaminen ovat osittain toteutuneet. Tavoitteet ovat olleet samat kuin vuoden 2015 talousarviossa.

Vanhusten palvelut

Tavoitteena olleet kuntouttavan ja ennaltaehkäisevän toiminnan tehostaminen kotipalvelussa sekä perhehoito ensisijaisena tavoitteena, laitosasumisen vähentäminen sekä vanhusten itsenäisen selviämisen tukeminen ovat osittain toteutuneet. Uusia asiakkaita tuli merkittävästi lisää tehostetun palveluasumisen piiriin (13), vanhainkodin asukkaiden määrä väheni yhdellä vuodesta 2015. Tavoitteet ovat olleet samat kuin vuoden 2015 talousarviossa.

Vammaisten palvelut

Tavoitteena on ollut laitosasumisen väheneminen, perhehoidon ensisijaisuus, osallistuminen, työssä käyminen, liikkuminen, asioiminen ja vapaa-ajan viettoon kuuluva toiminnot. Tavoitteena oli lisätä henkilökohtaista apupalvelua ja kotiin järjestettävää palveluasumista. Toimintakertomus ei sisältänyt tietoa tavoitteiden toteutumisesta.

Toimeentuloturva

Tavoitteena on ollut alle 29 vuotiaiden nuorten, joilla ei ole ammattikoulutusta saaminen koulutuksen tai muiden tukitoimien piiriin pois toimeentulotukiasiakkuudesta. Toimeentulotuensaajien määrä on noussut kahdella taloudella, 34 taloutta (v. 2015 32 taloutta). Kuntouttavaan työtoimintaan on vuoden aikana osallistunut 15 henkilöä (v. 2015 5 henkilöä).

Sivistystoimen hallinto

Tavoitteena ollut Liikkuva koulu –hanke on siirretty vuodella eteenpäin. Tavoitteena olleet ruotsin kielen opetus jokaisella koululla, uusien opetussuunnitelmien käyttöönotto 1.8.2016 alkaen sekä varhaiskasvatussuunnitelman ja aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnitelman päivitys ovat toteutuneet. Lisäksi on toteutettu organisaatiouudistusta ja valmisteltu henkilöstömuutoksia mm. eläköitymisten vuoksi.

Varhaiskasvatus

Tavoitteena on ollut yhteistyön kehittäminen naapurikuntien varhaiskasvatuksen kanssa, laadun kehittäminen, sähköisten oppimisympäristöjen tuominen

ja kehittäminen sekä yhtenäisen oppimispolku –käsitteen vahvistaminen ja nivelvaiheen kynnyksen varhaiskasvatuksesta esiopetukseen alentaminen. Tavoitteita on toteutettu tekemällä ostopalvelusopimus Laitilan kaupungin kanssa varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluista, hankkimalla sähköisen oppimisjärjestelmän luomiseen laitteita sekä lisäämällä yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välillä. Tavoitteena olleen huoltajille tehtävän arviointikyselyn toteutumisesta ei ollut mainintaa.

Esiopetus

Tavoitteena on ollut lapsen hyvinvoinnin lisääntyminen, jota on toteutettu oppilashuoltoryhmien kolmen tason toiminnalla: yksilökohtainen, koulukohtainen ja yhteisöllinen oppilashuolto. Esioppilaiden määrä on pysynyt samana vuosina 2015 ja 2016, 20 lasta.

Perusopetus

Tavoitteet ja toteutuminen yhtenevät hallinnon kanssa. Lisäksi on käynnistetty sähköisten opetusmateriaalien ottaminen käyttöön.

Nuorisotyö

Tavoitteena on ollut toteuttaa etsivää nuorisotyötä, mikä osittain toteutunut. Nuorisotapahtumia on järjestetty vuoden aikana 25.

Liikunta ja urheilu

Tavoitteena ollut vertaisohjaajatoiminnan aloittaminen on osittain toteutunut. Asiakaskyselyn toteuttaminen ikäihmisille on toteutettu suullisin palauttein.

Kulttuuritoiminta

Tavoitteena ollutta lasten kuvataidepäivää/leiriä ei järjestetty.

Kirjastotoiminta

Tavoitteena ollut nuorten lukuharrastuksen vahvistaminen on tehty yhteistyössä koulujen kanssa.

Kansalaisopisto ja musiikkiopistot

Tavoitteena ollut monipuolinen opiston tarjonta on toteutunut.

Yhdyskuntapalvelut

Tavoitteena ollut myymättömien tonttien ja viheralueiden kunnostus omana työnä on toteutunut viheralueiden osalta.

Toimitilapalvelut

Tavoitteena oli siivoustyön järjestäminen kustannustehokkaasti. Tavoite on osittain toteutunut: mitoitus on tehty, kilpailutus tehdään vuonna 2017.

Rakennusvalvonta

Ei ollut toiminnallisia tavoitteita.

Liiketoiminta

Tavoitteena oli selvityksen laatiminen siirtoviemäriin rakentamisen kustannusten vaikutuksesta vesihuoltolaitoksen toimintaan. Selvitystä ei ole laadittu vaan siirretty myöhempään ajankohtaan, kun liittymisprosenttia on saatu kasvatettua.

Maa- ja metsätilat

Tavoitteena toimia metsätaloussuunnitelman mukaan, talousarvio ei toteutunut arvion mukaan.

Yksityistiet

Ei ollut toiminnallisia tavoitteita.

Kunnanvaltuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet ovat pääsääntöisesti toteutuneet.

3.2. TALOUDELLISET TAVOITTEET

Kunnan tuloslaskelman (ulkoinen) mukaiset toimintamenot olivat 12,8 milj. euroa. Toimintamenot kasvoivat 6,7 % vuodesta 2015. Alkuperäinen talousarvio ylittyi 0,7 milj. eurolla.

Toimintatuottoja kertyi yhteensä 1,2 milj. euroa. Toimintatuotot kasvoivat 11,4 % vuodesta 2015. Alkuperäinen talousarvio ylittyi 135.135 eurolla.

Verotuloja kertyi 7,8 milj. euroa, 0,4 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa arvioitiin. Vuodesta 2015 verotulot laskivat 2,5 %.

Valtionosuuksia kertyi 3,5 milj. euroa, 0,1 milj. euroa talousarviota enemmän. Valtionosuudet kasvoivat vuoteen 2015 verrattuna 4 %.

Kunnan vuosikate oli 272.916 euroa negatiivinen. Alkuperäisessä talousarviossa vuosikate oli arvioitu 554.880 euroa positiiviseksi.

Tuloslaskelman tilikauden alijäämäksi muodostui poistojen ja satunnaisten kuluja sekä varaus/poistoero kirjauksen jälkeen -834.286,67 euroa. Alkuperäisessä talousarviossa tilikauden tulokseksi oli arvioitu +5.280 euroa.

Kunnan taseessa ollut ylijäämä kääntyi negatiiviseksi ja kertynyttä alijäämää oli vuoden 2016 taseessa yhteensä 111.966 euroa.

Kunnan lainakanta on 3,2 milj. euroa eli 1.536 euroa/asukas. (vuonna 2015, 1.166 euroa/asukas). Hyvänä omavaraisuusasteena voidaan pitää keskimääräistä 70 % omavaraisuutta. Pyhärannan kunnan omavaraisuusaste on pudonnut 54,2 %:iin.

3.3. INVESTOINNIT

Kunnan investointimenot olivat yhteensä 0,6 euroa. Talousarviossa investointimenot olivat 1 milj. euroa. Vuonna 2016 jäi käyttämättä mm. siirtoviemäriin varattua määrärahaa 0,3 milj. euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta on -4,3 milj. euroa. Negatiivinen arvo ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Tunnusluku ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

4. YHTEENVETO

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat pääosin toteutuneet lukuun ottamatta perusturvalautakunnan vastuualuetta vanhusten ja vammaisten palvelut, johon tarvittiin lisämäärärahoja palvelujen ostoon 0,6 milj. euroa.

Tarkastuslautakunta arvioi, että kunnanjohtaja on tehnyt mittavan työmäärän selvittäessään perusturvalautakunnan päätöstä, josta aiheutui kunnalle taloudellista vahinkoa.

Tarkastuslautakunta on suorittanut lakisääteisen arviointitehtävänsä ja jättää tämän arviointikertomuksen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi.

Pyhärannassa, 2. toukokuuta 2017

Iivo Junkola
puheenjohtaja

Sari Aaltonen
jäsen